

Høringsnotat - Forslag om endring i forskrift om fastsetjing og endring av fostringstilskot

Endring av bevisreglene for fradrag for samvær i fastsatt barnebidrag

Innhold

1.	Innledning og bakgrunn	3
2.	Gjeldende rett	4
3.	Uttalelsen fra Sivilombudsmannen i sak nr. 2011/3586	5
4.	Bakgrunnen for dagens bevisregler for fradrag for samvær i fastsatt barnebidrag.	7
4.1.	Ot.prp. nr. 43 (2000-2001) Om lov om endringer i barnelova, forskotteringsloven og i enkelte andre lover (nye regler for beregning av barnebidrag m.m.)	7
4.2.	St.meld. nr. 19 (2006-2007) Evaluering av nytt regelverk om barnebidrag og Ot.prp. nr. 69 (2007-2008) Om lov om endringer i barnelova mv. (barnebidrag og reisekostnader ved samvær)	8
5.	Departementets vurdering og forslag	9
6.	Økonomiske og administrative konsekvenser	10
7.	Forslag til endringer i forskrift om fastsetjing og endring av fostringstilskot.....	10

1. Innledning og bakgrunn

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sender med dette forslag om endring i forskrift 15. januar 2003 om fastsetjing og endring av fostringstilskot § 9 knyttet til bevisreglene for fradrag for samvær i barnebidrag på høring.

Bakgrunnen for forslaget er at Sivilombudsmannen i uttalelse i sak nr. 2011/3586¹ har bedt departementet se nærmere på gjeldende bevisregel for fradrag for samvær i barnebidrag i forskrift av 15. januar 2003 om fastsetjing og endring av fostringstilskot (fastsettelsesforskriften)² § 9 tredje ledd.

Ved offentlig fastsettelse av barnebidrag gis det et kronefradrag i det fastsatte barnebidraget for samvær den bidragspliktige har med barnet. Samværsfradraget skal dekke de utgiftene den bidragspliktige har under samværet, og som bidragsmottakeren samtidig sparer. Størrelsen på fradraget avhenger av omfanget på samværet, og bygger på avtalt samvær mellom foreldrene eller offentlig fastsatt samvær, men ikke faktisk samvær.

Dersom omfanget av samværet mellom den bidragspliktige og barnet er lavere enn det opprinnelige avtalte eller fastsatte, kan samværsfradraget falle bort dersom den parten som krever endring (i praksis bostedsforelder) klart beviser at avtalen/avgjørelsen ikke kan legges til grunn, jf. fastsettelsesforskriften § 9 andre ledd. Den andre parten (i praksis samværsforelder) har ikke en tilsvarende adgang til å framlegge bevis for å underbygge en påstand om at det fortsatt er samvær selv om dette er redusert i forhold til det opprinnelige avtalte eller fastsatte. Opplysninger benyttet som bevis for å underbygge en parts påstand relatert til et spørsmål i saken, kan ikke benyttes til å underbygge den andre parts påstand knyttet til et annet spørsmål i samme sak, med mindre den parten som har fått medhold, skriftlig stadfester at det blir praktisert samvær etter en lavere samværsklasse, jf. fastsettelsesforskriften § 9 tredje ledd.

Ombudsmannen uttaler at det er noe motsetningsfylt i at de samme opplysningene har bevisverdi for ett spørsmål i en sak, men ikke for et annet relatert spørsmål i samme sak. Fastsettelsesforskriften § 9 tredje ledd er etter ombudsmannens syn gitt en spesiell utforming. For det første avskjæres bidragsmyndigheten å legge vekt på bidragspliktiges uttalelse om omfanget av sitt samvær. Videre er regelen også et uttrykk for en bunden bevisvurdering, da det er angitt et bestemt utfall dersom bevisvilkårene er oppfylt.

Departementet har på bakgrunn av uttalelsen fra Sivilombudsmannen foretatt en gjennomgang av bevisreglene for fradrag for samvær i barnebidraget.

¹ Se <https://www.sivilombudsmannen.no/uttalelser/samvarsfradrag-ved-barnebidrag-article2475-114.html>

² Se <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-01-15-123>

2. Gjeldende rett

Det følger av lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barneloven)³ kapittel 8 at begge foreldrene har plikt til å bidra til forsørgingen og utdanningen til barnet etter deres økonomiske evne, jf. barneloven § 66. Den som ikke bor sammen med barnet, oppfyller forsørgingsplikten ved å betale faste pengetilskudd (barnebidrag) til barnet, jf. barneloven § 67.

Barnebidrag er et privatrettslig anliggende, og foreldrene kan avtale barnebidraget seg i mellom uten innblanding fra det offentlige. Dersom foreldrene ikke blir enige, kan de be det offentlige ved Arbeids- og velferdsetaten (NAV) fastsette barnebidraget.

Det følger av barneloven § 71 at det ved offentlig fastsettelse av barnebidrag tas utgangspunkt i hva underholdet av barnet koster (underholdskostnaden), og barnets underholdskostnad skal deles mellom foreldrene etter inntektene deres. Dette innebærer at den av foreldrene som har høyest inntekt skal dekke den største andelen av underholdskostnaden. Det skal videre tas hensyn til den bidragspliktiges bidragsevne, og det gis fradrag for utgifter til samvær i barnebidraget.

Samvær medfører utgifter for den bidragspliktige, som bidragsmottakeren samtidig sparer. Bidragsregelverket prioriterer at den bidragspliktige kan dekke disse utgiftene før barnebidraget fastsettes. Barnebidraget skal som hovedregel reduseres for muntlig eller skriftlig avtalt samvær eller offentlig fastsatt samvær, herunder rettsforlik, jf. barneloven § 71 første ledd tredje punktum og fastsettelsesforskriften § 9 første ledd. Samværsfradragets størrelse bestemmes av samværets omfang, og utgjør et fast beløp for fire alternative samværsklasser med ulik sats i forskjellige aldersgrupper, jf. fastsettelsesforskriften § 9 fjerde ledd. Samværets omfang bygger på avtalt samvær mellom foreldrene eller offentlig fastsatt samvær, og ikke faktisk samvær.

Dersom samværet avviker fra avtalt eller offentlig fastsatt samvær, herunder rettsforlik, kan det være urimelig dersom avtalen, fastsettelsen eller rettsforliket fortsatt skal legges til grunn for samværsfradraget. Det er derfor gitt en unntaksbestemmelse i fastsettelsesforskriften § 9 andre ledd. Etter denne bestemmelsen kommer første ledd ikke til anvendelse dersom en av partene (i praksis bidragsmottaker) hevder at avtalen eller offentlig fastsatt samvær eller rettsforlik ikke blir fulgt opp, men at samværet er lavere, og det samtidig klart bevises at avtalen eller avgjørelsen ikke kan legges til grunn.

Dersom unntaksregelen i fastsettelsesforskriften § 9 andre ledd blir gjort gjeldende, følger det av bestemmelsens tredje ledd at det ikke gis samværsfradrag med mindre den som har fått medhold etter andre ledd, skriftlig stadfester at det blir praktisert samvær etter en lavere samværsklasse.

³ Se <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1981-04-08-7>

Der en bidragsmottaker påstår manglende oppfyllelse av en samværsavtale eller avgjørelse om samvær, og den bidragspliktige bekrefter manglende oppfyllelse, anses det som et klart bevis på at samværsavtalen ikke lenger kan legges til grunn. Også øvrig dokumentasjon og bevis kan gjøre at bidragsmottaker anses å oppfylle beviskravet. Opplysningene fra den bidragspliktige som bekrefter at samværet er redusert, men som samtidig underbygger at det fortsatt er samvær etter en lavere samværsklasse, gis derimot ikke tilsvarende bevismessig betydning etter fastsettelsesforskriften § 9 tredje ledd, med mindre bidragsmottakeren skriftlig stadfester at det blir praktisert samvær etter en lavere samværsklasse. Det betyr at der bidragsmottaker ikke skriftlig stadfester at det er noe samvær, gis det heller ikke samværsfradrag, til tross for bidragspliktiges opplysninger og bevis for at det utøves noe samvær.

3. Uttalelsen fra Sivilombudsmannen i sak nr. 2011/3586

Bakgrunnen for uttalelsen til ombudsmannen er et tilfelle der en bidragsmottaker søkte om endring av barnebidraget fordi den bidragspliktige ikke hadde samvær med barna i tråd med den inngåtte samværsavtalen.

Den bidragspliktige bekreftet bidragsmottakers opplysninger om at samværet var redusert fra det opprinnelige avtalte tilsvarende samværsklasse 3, men opplyste samtidig at han fortsatt hadde samvær med barna tilsvarende samværsklasse 2. Bidragsmottaker opplyste på sin side at barna ikke overnattet hos bidragspliktige. På bakgrunn av opplysningene og bekreftelsen fra den bidragspliktige ble det ansett som ”klart bevist” at samværsfrekvensen var endret, og at den opprinnelige samværsavtalen ikke lenger kunne legges til grunn for samværsfradraget i barnebidraget, jf. fastsettelsesforskriften 9 andre ledd.

Bidragspliktiges opplysninger om at han fortsatt hadde et redusert samvær, fikk derimot ikke betydning for spørsmålet om fradrag for samvær, fordi bidragsmottaker ikke stadfestet at det ble praktisert samvær etter en lavere samværsklasse. Det ble av den grunn ikke gitt fradrag for samvær i det hele tatt, jf. fastsettelsesforskriften 9 tredje ledd. Med utgangspunkt i dette resultatet, stiller ombudsmannen spørsmålstegn ved forskriftens regel om bunden bevisvurdering, og den manglende sammenhengen mellom betydningen av den samme opplysningen om faktiske forhold.

Forvaltningsloven (fvl) har ikke noen egne regler om bevisvurderinger, men ombudsmannen legger til grunn at det følger av fvl. § 17 første ledd første punktum at forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Dette undersøkelsesprinsippet har sammenheng med forvaltningens plikt til å sørge for at saksbehandlingen er forsvarlig og skal tilstrebe materielt riktige avgjørelser. Spørsmål knyttet til bevisvurderinger kan ses som en forlengelse av dette.

Selv om ikke forvaltningsloven sier det direkte, vil forvaltningen være forpliktet til å ta i betraktning alle de opplysninger som foreligger i saken. For å komme frem til et

materielt riktig resultat, må alle de opplysninger som foreligger, gjøres til gjenstand for en samlet og fri bevisbedømmelse. Ombudsmannen viser til Rt. 2000 s. 402, på side 408, som gjaldt bevisvurderingen i en avgiftssak.

Ombudsmannen viser videre til at faktiske forhold som erkjennes av en part, tillegges stor bevisvekt etter tradisjonell bevislære. I den aktuelle saken fikk bidragspliktiges opplysninger om redusert samvær som nevnt avgjørende betydning som bevis for at bidragsmottakerens påstand om manglende oppfyllelse av samværsavtalen var riktig, jf. fastsettelsesforskriften § 9 andre ledd. Dette medførte likevel ikke at bidragspliktiges opplysninger om redusert samvær ga ham redusert samværsfradrag fordi bidragsmottakeren ikke "skriftleg stadfester" en lavere samværsklasse, jf. fastsettelsesforskriften § 9 tredje ledd.

Ombudsmannen påpeker at det for det første er noe motsetningsfylt i at de samme opplysningene har bevisverdi for ett spørsmål i saken, men ikke for et annet. At det ses bort fra bidragspliktiges opplysninger om samværets omfang i relasjon til bestemmelsen i tredje ledd, må dessuten sies å innebære en regel om bunden bevisvurdering.

Han uttaler videre at fastsettelsesforskriften § 9 tredje ledd er gitt en spesiell utforming. For det første avskjæres bidragsmyndigheten å legge vekt på bidragspliktiges uttalelse om omfanget av sitt samvær. Regelen er videre et uttrykk for en bunden bevisvurdering, da det er angitt et bestemt utfall dersom bevisvilkårene er oppfylt.

Ombudsmannen stiller spørsmål ved om det kan legges til grunn at lovgiver med forskriftshjemmelen i barneloven § 71 tredje ledd, har gitt departementet mandat til å gjøre et så vidtgående unntak fra prinsippet om bevisvurdering, som det er lagt opp til i fastsettelsesforskriften § 9 tredje ledd, eller om en slik generell avskjæring av en parts bevis burde fremkommet i lov. Sivilombudsmannen uttaler om dette:

"Forarbeidenes uttalelser er generelt utformet når det gjelder Navs bevisvurderinger i slike saker, noe som taler for at det må være adgang til å gi slike bevisbestemmelser i forskrift. På den annen side kan det sies å være inngripende bestemmelser, på et saksområde som i utgangspunktet er privatrettslig. Men når forvaltningen er tillagt en rolle på ett slikt saksområde, er det likevel behov for reguleringer for at det skal være mulig å få løst oppgaven på en overkommelig måte.

Etter dette er det vanskelig for meg å konkludere med at forskriften ikke er rettslig holdbar. (...)

Likevel mener jeg problemstillingene som er påpekt her, er av en slik rettsikkerhetsmessig karakter at jeg finner grunn til å be om at de blir gjenstand for en nærmere vurdering i departementet. Foruten de rettslige forhold som er omtalt foran, peker jeg også på muligheten for at bestemmelsens utforming kan

bidra til uønskede effekter, ved at bidragspliktiges motivasjon for samvær med sine barn reduseres. Bevisregelen i § 9 tredje ledd åpner for at bidragspliktige ikke gis samværsfradrag i en periode hvor det faktisk ble gjennomført samvær.”

4. Bakgrunnen for dagens bevisregler for fradrag for samvær i fastsatt barnebidrag.

4.1. Ot.prp. nr. 43 (2000-2001) Om lov om endringer i barnelova, forskotteringsloven og i enkelte andre lover (nye regler for beregning av barnebidrag m.m.)

Bidragsreformen trådte i kraft 1. oktober 2003, og innebar en ny måte å tenke rundt foreldrenes forsørgeransvar på. Dagens modell vektlegger begge foreldrene som både forsørgere og omsorgspersoner, og regelverket tar utgangspunkt i at foreldrene skal være mest mulig likestilte i disse rollene. Ved stortingsbehandlingen av bidragsreformen var det bred enighet om prinsippet om at samvær skal ha betydning for bidragets størrelse som et fradrag i det fastsatte barnebidraget. Samvær medfører utgifter for den bidragspliktige, og regelverket prioriterer at den bidragspliktige kan dekke disse utgiftene før bidraget fastsettes.

Under utarbeidelsen av reglene om fradrag for samvær i barnebidraget, var det fokus på at faktisk samvær kan avvike fra det avtalte eller fastsatte, og at dette kan skape problemer når sistnevnte legges til grunn for samværsfradraget. I forarbeidene til bidragsregelverket, Ot.prp. nr. 43 (2000-2001) *Om lov om endringer i barnelova, forskotteringsloven og i enkelte andre lover (nye regler for beregning av barnebidrag m.m.)*⁴, side 59, høyre spalte, siteres følgende fra det forutgående høringsnotatet om hvordan man kan finne en forsvarlig løsning på problemstillingen:

”(...) Hvis bidragspliktige unnlater å følge opp samværet i praksis, vil dette kunne få negative økonomiske konsekvenser for barnets underhold, dersom bidraget i utgangspunkt er redusert på bakgrunn av en samværsavtale/avgjørelse. Det er ingen rettslige sanksjonsmuligheter overfor bidragspliktige som ikke overholder allerede inngåtte/fastsatte samværsavtaler/avgjørelser. Eventuell byrde med å gå til sak, med usikkert utfall, for å få redusert/fradømt samværet vil i praksis falle på bidragsmottaker. Departementet er klar over at dette kan være problematisk . (...)

I denne sammenheng er det imidlertid viktig å være oppmerksom på at dersom bidragspliktige/samværsberettigede ikke ønsker å ha samvær eller bare vil ha samvær i begrenset utstrekning, vil det normalt ikke bli avtalt eller fastsatt en samværsordning som strekker seg ut over vedkommendes ønske. Hvis foreldrene er uenige om samværet, vil byrden med å gå til førstegangssak for å

⁴ Se [https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/otprp-nr-43-2000-2001-/id122939/?docId=OTP200020010043000DDDEPIS&ch=1&q=Ot.prp.%20nr.%2043%20\(2000-2001\)&redir=true&ref=search&term=Ot.prp.%20nr.%2043%20\(2000-2001\)](https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/otprp-nr-43-2000-2001-/id122939/?docId=OTP200020010043000DDDEPIS&ch=1&q=Ot.prp.%20nr.%2043%20(2000-2001)&redir=true&ref=search&term=Ot.prp.%20nr.%2043%20(2000-2001))

bli tilkjent samvær, ev. mer omfattende samvær i en endringssak, i praksis ligge på bidragspliktige. Det er derfor naturlig å tro at disse normalt ønsker å stille opp. ”

Videre framgår følgende på side 60, høyre spalte, andre avsnitt:

”(...) Det kan likevel være behov for en snever unntaksregel der trygdekontoret ved bidragsfastsettelsen finner det åpenbart at den tvangskraftige samværsavtalen/samværsavgjørelsen ikke legges til grunn. Departementet foreslår derfor at det i forskrift gis en unntaksregel. Unntaksregelen vil bl.a. omfatte de tilfellene hvor partene er enige om at samværsordningen ikke gjelder eller bidragspliktige konsekvent og varig har unnlatt å følge opp samværet, for eksempel der vedkommende har flyttet langt fra barnet og ikke lar høre fra seg. Unntaksregelen må påberopes for at trygdekontoret skal kunne ta hensyn til den, og bidragsmottaker vil ha bevisbyrden. (...)”

Bevisbyrden for at samværet er mindre enn det et *offentlig fastsatt samvær* (tvangskraftige avtaler, dommer og rettsforlik) tilsa ble lagt på den som hevdet endring, i realiteten var dette bidragsmottaker. Begrunnelsen for løsningen var at retten i disse tilfelle allerede hadde foretatt en nærmere vurdering av barnets beste, og det kunne dermed forutsettes at partene i større grad følte seg forpliktet til å følge opp.

Ved *private avtaler om samvær* uten tvangskraft var det etter dagjeldende regler den bidragspliktige som hadde bevisbyrden dersom bidragsmottakeren hevdet at vedkommende ikke fulgte opp avtalen og hadde mindre samvær enn avtalt.

Løsningen som ble valgt ble ansett å innebære en avveining av de kryssende hensyn.

4.2. St.meld. nr. 19 (2006-2007) Evaluering av nytt regelverk om barnebidrag og Ot.prp. nr. 69 (2007-2008) Om lov om endringer i barnelova mv. (barnebidrag og reisekostnader ved samvær)

Bidragsreformen av 2003 er evaluert i St. meld. nr. 19 (2006-2007) *Evaluering av nytt regelverk for barnebidrag*⁵. Bevisreglene ble i den forbindelse også vurdert på nytt, og senere endret ved forskriftsendring 1. januar 2009. Ved lovendring av 1. januar 2009 ble barneloven § 71 første ledd videre endret slik at muntlige avtaler ble likestilt med skriftlige avtaler, se Ot. prp. nr. 69 (2007-2008) *Om lov om endringer i barnelova mv. (barnebidrag og reisekostnader ved samvær)*⁶. Etter forskriftsendringen skal den som påstår endring i barnebidraget på grunn av mindre samvær, alltid ha bevisbyrden for å godtgjøre påstanden, uansett om det dreier seg om avtalt eller fastsatt samvær.

⁵ Se [https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/Stmeld-nr-19-2006-2007-/id470058/?docId=STM200620070019000DDDEPIS&ch=1&q=St.meld.%20nr.%2019%20\(2006-2007\)&redir=true&ref=search&term=St.meld.%20nr.%2019%20\(2006-2007\)](https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/Stmeld-nr-19-2006-2007-/id470058/?docId=STM200620070019000DDDEPIS&ch=1&q=St.meld.%20nr.%2019%20(2006-2007)&redir=true&ref=search&term=St.meld.%20nr.%2019%20(2006-2007))

⁶ Se [https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/otprp-nr-69-2007-2008-/id517370/?docId=OTP200720080069000DDDEPIS&ch=1&q=Ot.prp.%20nr.%2069%20\(2007-2008\)&redir=true&ref=search&term=Ot.prp.%20nr.%2069%20\(2007-2008\)](https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/otprp-nr-69-2007-2008-/id517370/?docId=OTP200720080069000DDDEPIS&ch=1&q=Ot.prp.%20nr.%2069%20(2007-2008)&redir=true&ref=search&term=Ot.prp.%20nr.%2069%20(2007-2008))

Begrunnelsen for endringen var at det ble ansett å gjøre reglene enklere og mer rettferdige.

Ved å endre bevisbyrdereglene som beskrevet, ble bevisbyrden i realiteten flyttet over på bidragsmottakeren. Dette følger av at det i praksis må antas at det ikke vil oppstå uenighet mellom partene der den bidragspliktige er enig i at samværsfrekvensen har gått ned.

5. Departementets vurdering og forslag

Det er partenes samværsavtale eller offentlig fastsatt samvær som danner grunnlag for om det skal gis fradrag for samvær i barnebidraget, og for hvor stort dette fradraget i så tilfelle skal være.

Det er lagt til grunn som et generelt utgangspunkt at det må kunne stilles krav til at partene er enige om at de har en avtale om samvær av et visst omfang før det gis samværsfradrag. Dette er omtalt i Ot.prp. nr. 69 (2007-2008) *Om lov om endringer i barnelova mv. (barnebidrag og reisekostnader ved samvær)*, punkt 2.1.2, hvor det vises til at dette harmonerer med hvordan reglene for samværsfradrag ellers er lagt opp ved at fradraget bygger på avtalt eller fastsatt samvær, og ikke faktisk samvær. Dette er administrativt håndterbart for Arbeids- og velferdsetaten (NAV). En løsning der NAV skal ta stilling til spørsmålet om samvær etter en fri bevisvurdering når det ikke er noen som helst enighet mellom partene, er ikke tilrådelig da dette ofte er bevismessig vanskelige spørsmål som faller utenfor kompetanseområdet til NAV. En slik ordning vil også kunne virke konfliktøkende. Videre er det lagt til grunn at der det er foreldrenes konflikt som er årsaken til at det ikke oppnås enighet om spørsmål knyttet til samværet, er det ikke bidragsreglenes formål verken å håndtere eller løse slike konflikter. Dersom foreldrene ikke kommer til enighet, heller ikke med bistand, vil domstolene være rette instans for å håndtere konflikten. Dette resonnementet vil også være relevant ved vurderingen av bevisreglene der samværet i praksis avviker fra det avtalte/fastsatte samværet.

Med dette utgangspunktet som bakteppe, slutter departementet seg likevel til Sivilombudsmannens beskrivelse av dagens regel i fastsettelsesforskriften § 9 tredje ledd som et vidtgående unntak fra prinsippet om fri bevisvurdering, en regel som i realiteten avskjærer enhver vurdering av bidragspliktiges opplysninger om samværets omfang, også opplysninger som har hatt betydning for et annet forhold i samme sak. Gjeldende bevisregel innebærer at NAV er avskåret fra å legge vekt på den ene partens opplysninger om omfanget av samværet, selv om opplysningene er benyttet tidligere på et annet forhold i samme sak. Det er videre etter departementets syn bekymringsfullt dersom dagens bevisregel kan bidra til at bidragspliktiges motivasjon for samvær med sine barn reduseres, og at han/hun kanskje i ytterste konsekvens velger ikke å ha samvær med sine barn. Dette er ikke i tråd med intensjonen i bidragsregelverket.

På denne bakgrunn er det etter departementets vurdering gode grunner for å lempe på beviskravet i fastsettelsesforskriften § 9 tredje ledd, slik at den andre parten (i praksis den bidragspliktige) også gis mulighet til å (klart) bevise at det blir praktisert samvær etter en lavere samværsklasse.

Dersom det lempes på beviskravet, er det et spørsmål om NAV har de nødvendige forutsetninger for å håndtere vurderingstemaene på en god måte. Etter departementets vurdering har NAV den nødvendige kompetanse og erfaring til å foreta de bevismessige vurderingene det her vil være tale om. Departementet viser til at de bevismessige vurderingene som NAV allerede foretar i dag etter fastsettelsesforskriften § 9 andre ledd er parallelle.

Departementet foreslår etter dette at fastsettelsesforskriften § 9 tredje ledd endres slik at den andre parten (i praksis den bidragspliktige) kan få fradrag for samvær i barnebidraget dersom vedkommende klart beviser at det blir praktisert samvær etter en lavere samværsklasse. Begrepet klart beviser skal forstås tilsvarende som etter andre ledd, og innebærer et skjerpet beviskrav.

Med en endring som skissert, vil eksempelvis en bidragspliktig ikke lenger være avhengig av en skriftlig bekreftelse fra bidragsmottakeren om at det utøves noe samvær, men altså selv kunne *klart bevise* at det fortsatt er samvær selv om dette er lavere enn det opprinnelig avtalte eller fastsatte. En bekreftelse fra den andre parten vil her som ellers i praksis anses som et klart bevis.

Det vises til forslag til endring i forskriften § 9 tredje ledd siste punkt under punkt 7.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser

De administrative kostnadene vil i hovedsak kunne referere seg til eventuelle engangsutgifter for systemtilpasning av saksbehandlingssystemet BISYS og utarbeidelse og oppdatering av retningslinjer mv. Utgiftene antas ikke å være av betydning. Forslaget antas ikke å gi løpende merutgifter av betydning.

Forslaget kan redusere det offentlige refusjon for utlagt bidragsforskott etter lov 17. februar 1989 nr. 2 om bidragsforskott (forskotteringsloven) i det fastsatte barnebidraget, men antas ikke å gi nevneverdige konsekvenser for stønadsbudsjettet.

7. Forslag til endringer i forskrift om fastsetjing og endring av fostringstilskot

Fastsettelsesforskriften § 9 skal lyde:

§ 9. Samvær

Munnleg og skriftleg avtalt og offentlig fastsett samvær kjem som hovudregel til frådrag i tilskot utrekna etter § 1 til § 7 i forskrifta her. Der partane har ein avtale, men

ikkje er samde om omfanget, skal det minste felles oppgitte samværet likevel leggjast til grunn. Dersom ein av partane ikkje gir opplysningar om omfanget av samværet, skal opplysningane frå den andre parten leggjast til grunn.

Regelen i første stykke gjeld ikkje dersom ein av partane hevdar at avtalen eller offentleg fastsett samvær og rettsforlik ikkje blir følgd opp, men samværet er lågare, og samstundes klart beviser at avtalen eller avgjerda ikkje kan leggjast til grunn.

Dersom unntaksregelen i andre stykke blir gjort gjeldande, blir det ikkje gitt noko samværsfrådrag med mindre ~~den som får medhald etter andre stykke, skriftleg stadfester~~ *parten klart beviser* at det blir praktisert samvær etter ei lågare samværsklasse.

Samværsfrådraget heng saman med omfanget av samvær slik at dette er delt inn i fire samværsklasser. Frådraget skal gjevast som eit fast kronebeløp avhengig av kva for ei samværsklasse den tilskotspliktige kjem inn under og alderen til barnet. Frådraget er fastsett med utgangspunkt i kostnadene i § 3 andre og tredje stykke i denne forskrifta. Kronefrådraget omfattar utgifter til mat, drikke, helse- og hygieneartiklar, leik og fritid, og transportutgifter. For samværsklasse 3 og 4 er også buutgifter omfatta.

Det skal som hovudregel teljast netter for å finne ut kva samværsklasse den tilskotspliktige kjem inn under. Samværsklasse 1 gjeld ved samvær på 2 til 3 netter i gjennomsnitt per månad, klasse 2 ved samvær på 4 til 8 netter, klasse 3 ved samvær på 9 til 13 netter og klasse 4 ved samvær på 14 til 15 netter. Dersom hovudregelen ikkje kan nyttast og den tilskotspliktige har minst to dagar samvær i månaden, skal det teljast dagar, og slik at dagen blir delt inn i fire. Den tilskotspliktige kjem i desse tilfella inn under klasse 1.